

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/12/2022
Identifikačné číslo spisu:	6221202259
Dátum vydania rozhodnutia:	29.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6221202259.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťke: C. H., X. X. R. XXXX, zomrelá XX. G. XXXX, naposledy bytom F. XX/XX, B., konajúc o návrhu zákonných dedičov na prikázanie veci, takto

rozhodol:

Prejednanie veci Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3D/435/2021
p r i k a z u j e Okresnému súdu Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Veľký Krtíš predložil 14. septembra 2022 spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu zákonných dedičov na prikázanie dedičskej veci po poručiťke: C. H. Okresnému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti (podľa § 39 ods. 2 Civilného sporového poriadku - zákona č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Návrh odôvodnili tým, že dve deti poručiťky - V. V. a G. X. žijú dlhodobo v L. a ani tretie dieťa poručiťky H. H. nežije v okrese Y. F., ale v F..

2. Poručiťka mala síce trvalý pobyt na adrese F. XX/XX B., avšak vyše pätnásť rokov žila v L. na ul. H. XX/A.

3. Najvyšší súd ako súd funkčne príslušný na prejednanie návrhu na prikázanie veci inému súdu, keďže práve on je súdom najbližšie spoločne nadriadeným súdu aktuálne prejednávajúcemu dedičskú vec a tomu súdu, ktorému by mala byť vec podľa návrhu zákonných dedičov prikázaná (§ 39 ods. 3 C. s. p.) po prejednaní veci bez pojednávania (§ 438 ods. 1 a 177 ods. 1 C. s. p.) dospel k záveru, že návrh možno považovať za dôvodný.

4. Podľa § 39 ods. 2 C. s. p. spor možno prikázať inému súdu tej istej inštancie aj (okrem nutného prikázania pre vylúčenie sudcov súdu majúceho inak spor prejednať a rozhodnúť) z dôvodu vhodnosti.

5. Predpokladom prikázania dedičskej veci inému súdu podľa práve odcitovaného zákonného ustanovenia je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci iným

súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu ide aj o prelom zásady „perpetuatio fori“, čiže trvania príslušnosti, zakotvenej v ustanovení § 36 ods. 2 C. s. p.). Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne, miestne i kauzálne príslušnými, je zákonnom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitého konania/ veci inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku, a aby sa sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 C. s. p., hoci by pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Práve so zreteľom k charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že spor/vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 C. s. p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov v rámci okruhu účastníkov dedičského konania, pričom na pomery účastníkov konania, ktorí delegáciu navrhujú, možno prihliadať, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Nie zanedbateľný význam pri posudzovaní dôvodov pre uplatnenie opisovanej výnimky z pravidla má i stanovisko ostatných účastníkov konania.

7. Špecifiká prípadu v prejednáwanej veci podľa názoru najvyššieho súdu navrhovanú delegáciu odôvodňujú. Z obsahu spisu vyplýva, že lustráciou v Registri fyzických osôb bolo zistené, že poručiťka mala tri deti. Z doterajšieho obsahu spisu nevyplýva, že by poručiťka zanechala závet alebo listinu o vydedení (uvedené skutočnosti budú ešte len predmetom samotného dedičského konania). Všetky deti poručiťky navrhli prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava IV. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a charakter konania je preto navrhované prikázanie sporu inému súdu v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania i jeho zrýchlenia.

8. Vzhľadom k už uvedenému tak najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C. s. p. a preto rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok